

Til:

Landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Skogeiernes innspill til Stortingsmeldingen om skognæringen

Norges Skogeierforbund, Norskog og Statskog SF har inngått et formalisert samarbeid for å bidra til oppfølgingen av Skog22 og gjennomføre andre tiltak for å videreutvikle norsk skogbruk.

Skogeiersiden ønsker gjennom dette å ta ansvar for å få til den effektivisering og kvalitetsheving av norsk skogbruk som er nødvendig, samtidig som vi ønsker å bidra til at skogen skal spille en viktig rolle i det grønne skiftet og utviklingen av norsk bioøkonomi.

Norske skogeiere bifaller regjeringens ambisjon om å legge frem en egen melding til Stortinget om skognæringen våren 2016. Dette gir mulighet til å tenke helhetlig på hvordan skogens muligheter skal realiseres. Arbeidet med en slik melding må imidlertid ikke bli en sovepute i forhold til å gjennomføre konkrete tiltak som er viktige for utviklingen av næringen, slik som beskrevet blant annet i regjeringserklæringen og Skog22.

Skognæringens muligheter er dokumentert av Skog22. Det er mulig å firedoble den økonomiske omsetningen fra om lag 43 milliarder kroner i 2012 til minst 180 milliarder kroner og bidra til en utslippsreduksjon på omlag 10 millioner tonn CO₂ pr år på sikt.

En realisering av dette potensialet forutsetter en vitalisering av norsk skogindustri gjennom omstilling til produksjon av nye grønne produkter og modernisering av eksisterende industri. Det er næringen selv som må ta ansvar for dette, men det vil ikke være mulig å realisere mulighetene uten konkurransedyktige rammebetingelser.

I et høykostland som Norge krever dette at de generelle rammevilkårene for konkurranseutsatt industri er gode.

Myndighetene bør aktivt bruke skattesystemet og øvrige virkemidler til målrettet å forsere et grønt skifte slik at det legges grunnlag for å investere i fremtidens ressursbase og arbeidsplasser. Blant annet er det behov for tiltak spesielt knyttet til forskning og innovasjon, kapital og etablering av myndighetsstyrte markeder for grønne produkter som biodrivstoff. Utvikling av nye forretningsområder vil kreve særskilt medvirkning fra myndighetene over tid, slik vi har sett for andre næringer.

Norges Skogeierforbund, Norskog og Statskog SF legger til grunn at den varslete meldingen, med utgangspunkt i anbefalingene fra Skog22, vektlegger å utforme en helhetlig politikk med konkrete tiltak som vil bygge opp under næringens innsats for å vitalisere norsk skogindustri.

En lønnsom industri er avgjørende for norsk skogbruk. Samtidig er det avgjørende for skogindustriens framtid at den kan basere seg på et konkurransedyktig skogbruk som utnytter de avvirkningsmuligheter som finnes.

Som representanter for norske skogeiere, har undertegnede organisasjoner her et spesielt ansvar. For å styrke grunnlaget for investeringer i skogbasert industri må skogeierne ta ansvar for et høyt og jevnt avvirkningssnivå slik at det skapes trygghet for råvaretilgangen.

Skogbruket er blant de næringer som har lyktes med å ta ut størst effektiviseringsgevinster de siste tiårene. Likevel er fortsatt et betydelig potensiale for effektivisering og kvalitetsheving i skogbruket. Skognæringen legger vekt på å redusere kostnader og heve kvaliteten i alle ledd av verdikjeden. Investeringene i fremtidens ressursbase må økes og råstoffet må gjøres til et aktivum for norsk industri ved at det holder en høy miljømessig standard.

For å utvikle norsk skognæring vil vi trekke fram følgende tiltak fra myndighetene som spesielt viktige:

- Det bør gjøres et løft i skogveibyggingen i den kommende 20 årsperioden for å få etablert en hensiktsmessig infrastruktur (spesielt i kyststrøk) og få oppgradert eksisterende veinett til en tilfredsstillende standard (spesielt i de tradisjonelle skogstrøkene). Dette forutsetter en videre opptrapping av de årlige bevilgningene til skogsveier.
- Søknadsplikten for bygging av driftsveier bør erstattes med meldeplikt. Det er uholdbart at mangel på tilbakemelding fra myndighetenes side innen rimelig tid hindrer gjennomføring av planlagte drifter.
- Det bør bli mulig å bruke vogntog på 24 meter og 60 tonn på det aller meste av det offentlige veinettet. Dette krever at den administrative oppskrivningen av veilistene gjennomføres raskt og at staten bidrar med finansiering for å få fjernet flaskehalser på kommunale og fylkeskommunale veier. Det bør etableres en tilskuddsordning til fylkeskommuner og kommuner for fjerning av de viktigste flaskehalsene.
- Jernbanekapasiteten for tømmer bør styrkes gjennom tiltak for å øke framføringshastigheten, samtidig som det bygges flere og større tømmerterminaler.
- Tilrettelegging for sjøtransport bør styrkes gjennom satsing på kaier egnet for tømmertransport.
- Skogsinntekt bør beskattes som kapitalinntekt, for tiden 27 %. Dette gir skattlegging på samme nivå som våre konkurrentland, et vesentlig enklere skattesystem og stimulans til økt avvirkning og investeringer.
- Det bør stimuleres til et mer dynamisk eiendomsmarked ved å fjerne gevinstbeskatningen ved salg av skog og oppheve priskontrollen ved kjøp av rene skogeiendommer eller skogdominerte eiendommer.
- FoU-innsatsen bør økes for å løse både kortsiktige og langsiktige utfordringer i skogbruket. Det er spesielt viktig å styrke Utviklingsfondet for skogbruket. Finansieringen av skogbruksplanleggingen bør endres slik at staten tar det økonomiske ansvaret for de

grunnleggende fjernmålte dataene, samt MiS, mens næringen tar hovedansvaret for utarbeiding av planer til den enkelte skogeier.

- Den miljøinformasjon som skogeier må ta hensyn til, må bli enklere tilgjengelig på nett.
- Klimaforlikets signaler om skogplanting på nye arealer, tettere plantinger, gjødsling og skogplanteforedling må realiseres. Det bør dessuten fokuseres på behovet for økt ungsogpleie.

Ivaretagelse av biologisk mangfold og andre miljøverdier lå utenfor mandatet til Skog22, men bør være en naturlig del av en melding til Stortinget om skognæringen.

Norges Skogeierforbund, Norskog og Statskog SF vil understreke skogbrukets ansvar for å ta vare på og utvikle det biologiske mangfoldet i de norske skogene. Samtidig må det være et grunnleggende prinsipp at skogbruket ikke pålegges restriksjoner som i unødig grad svekker skognæringens muligheter knyttet til verdiskaping og klima. Begrensinger som ikke er effektive virkemidler for å ivareta det biologiske mangfoldet bør fjernes.

Det er derfor avgjørende at det i meldingen gjøres en grundig og strengt faglig vurdering av den økologiske tilstanden i norske skoger og utviklingen av denne. Det er også viktig at skogbrukets eget miljøarbeid og resultatene av innsatsen blir beskrevet på en god måte. Denne grunnleggende analysen må være på plass før en vurderer gjeldende politikk og behovet for endringer i denne.

Vi vil peke på behovet for spesielt grundige vurderinger knyttet til følgende spørsmål:

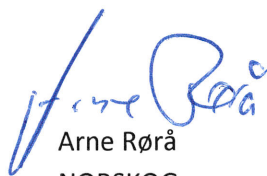
- Hvordan ivaretas hensynet til biologisk mangfold på en hensiktsmessig måte? Her bør en vurdere livsmiljøtilnærmingen kontra enkeltartsforvaltning basert på tilfeldig registrering av truede arter.
- Hvordan fungerer Miljøinformasjonsloven for skogbruket? Er det mulig å unnta skogbruket (og resten av landbruket) fra plikten til å utlevere miljøinformasjon. Slik loven nå blir praktisert blir alle data om ressursene og opplysninger om all ordinær skogbruksaktivitet vurdert som miljøinformasjon. Plikten til å utlevere denne type informasjon er i ferd med å bli en stor belastning for mange skogeiere. Vi minner om at de færreste skogeiere har administrativ kapasitet til å gjøre dette. Allmennhetens behov bør etter vår oppfatning være tilfredsstillende dekket av de miljødatabaser som det offentlige nå har bygd opp.

Dette er ment som et første overordnet innspill til arbeidet med en melding til Stortinget om skognæringen. Vi står selvsagt når som helst til disposisjon for å utdype og begrunne dette innspillet.

Oslo, 15. juni 2015

Erik Lahnstein
Norges Skogeierforbund

Arne Rørå
NORSKOG

Øistein Aagesen
Statskog SF